

یادداشت

ریل گذاری جدید برای توسعه صادرات به کشورهای همسایه

صادق نجفی

رشد اقتصادی وجود ندارد. در شرایط کنونی اقتصاد ایران که اعمال تحریم‌ها موجب ایجاد چالش در نقل و انتقال‌های مالی شده، راهکاری عملیاتی‌تر از ورود ایران به بازارهای وارداتی کشورهای همسایه به منظور افزایش سهم صادراتی کشور و

رشد اقتصادی وجود ندارد.

محدودیت‌های مالی مر تبط با بانک جهانی و کشورهای اروپایی مانع صادرات ماه به این کشورها خواهد شد و سهم ایران از صادرات غیر همسایگان رو به افول خواهد رفت بنابراین توجه صادراتی کشور ماه به کشورهای همسایه و همجوار کاملاًدیهی واجتناب‌ناپذیر است.

بدون شک صادرات گسترده بدون ارتباط سیستماتیک با بانک جهانی ممکن نخواهد بود.بنابر این در این شرایط به نظر می‌رسد تمرکز صادر کنندگان ایرانی باید بر بازارهایی مانند افغانستان و عراق باشد که مشکلی در نحوه نقل و انتقال مالی وجود ندارد.

از این رو هدف گذاری به موقع توسط وزارت صمت در ابتدای سال جاری مبنی بر افزایش صادرات ایران به

کشورهای همسایه صورت گرفته است که در صورت اجرای آن و همچنین برچیدن موانع موجود می‌تواند راهگشای افزایش صادرات و تعمیق در بازار کشورهای همسایه باشد.

محصولاتی نظیر فولاد،مس، آلومینیوم و.. در کشور بیش از نیاز داخلی و در برخی مواد دوبرابر مصرف داخلی تولید می‌شود که باید برای توزیع مناسب این محصولات در کشور و صادرات آنها تدابیری جدی در نظر گرفته شود. پتانسیل کشورهای همسایه در حوزه خدمات فنی و مهندسی علاوه‌بر افزایش میزان صادرات می‌تواند در ایجاد اشتغال تأثیر بسزایی بگذارد و زمینه‌ر ابرای حضور فعالان و سرمایه گذاران خصوصی ایرانی مهیا کند.

از منظری دیگر یکی از سیاست‌های راهبردی که می‌تواند به‌امدادی در جهت صادرات غیرنفتی ایران منجر شود، گسترش دامنه تجارت با کشورهای منطقه و همسایه است. بر اساس آخرین آمار آرايه شده، سهم ما از مجموع واردات ۱۵ کشور همسایه در سال ۲۰۱۷ تنها ۲ درصد بوده است.با توجه به در این میان، سهم ایران از واردات افغانستان بالاتر از سهم ایران در سایر بازارهاست به گونه‌ای که بیش از ۶۶ درصد از کل واردات افغانستان به به لایه‌های ایرانی تعلق دارد. از سویی دیگر نیز حضور ایران در بازارهایی مانند روسیه پایین‌تر از سایر بازارهای همسایه است.

تجارب مشابه در خصوص رشد اقتصادی و توسعه پایدار بسیاری از کشورهای در حال توسعه موفق نشانگر این مطلب است که در اقتصاد کشورهایایی که رف به موانع تجاری و ثبات اقتصادی توجه ویژه داشته‌اند، قادر بوده‌اند دستاوردهای چشمگیری را در زمینه افزایش صادرات به دست آورند.

آنچه اکنون بیش از هر چیز دیگر در اقتصاد ایران پاینده آن توجه و تمرکز بیش از پیش شود استراتژی و برنامه مدون صادراتی راویک‌ردهای جدید است.

مهم این است که هم‌اکنون این امر به عنوان یک الزام در دستور کار وزارت صمت به عنوان ابلاغیه قرار گرفته است و راه‌آه مبنی بر رشد صادرات به کشورهای همسایه بافعال کردن دیپلماسی اقتصادی شکل گرفته است و حرکت به این سمت و سو یک اصل تلقی می‌شود. برای جلوگیری از هر گونه زد و دست رفتن احتمالی فرصت‌های روبرو، باید در کنار وزارت صمت، تشکلهای خصوصی و اتاق بازرگانی و…مسئور صادرات ایران به همسایگان را ریل گذاری کنند تا قطار توسعه صادرات از این مسیر تردد کند و به هدف رشد اقتصادی دست یابد.

صادر کنندگان و فعالان و سرمایه‌گذاران اقتصادی هم باید تمرکز خودشان را بر کشورهای همسایه قرار دهند و گر نه به زودی بامشکلات حاد۱ مواجه خواهند شد.من اینکه عدم تمرکزروی این مقوله «باید» موجب از دست رفتن بازارهایی شود که سال‌ها روی آنها کار شده است. اما تا زمانی که ساز و کارهای نقل و انتقالات مالی در عرصه جهانی بهبود نیابد، تشکلهای بخش‌ها و مواجعه است گریزی از توجه به بازار کشورهای همسایه وجود ندارد.

مشاور و دستیار ویژه وزیر صنعت

انرژی

عراق تولید نفت خود را افزایش نمی دهد

وزارت نفت عراق در بیانیه‌ای اعلام کرد این کشور توافق عرضه فعلی میان اعضای اوپک را محترم شمرده و به بالا بردن تولید نفت خود اقدام نخواهد کرد.

در بیانیه وزارت نفت عراق آمده است:عراق برای افزایش تولید و جبران کمی‌دوره عرضه نفت به هر دلیلی که باشد به اقدام یک جانبه دست نخواهد زد؛ زیرا به تصمیم جمعی اوپک احترام می‌گذارد.

کمیته نظارتی مشترک وزیران اوپک و غیر اوپک قرار است پیش از دیدار ژوئن اوپک در وین، ۱۹ مه در شهر جده دیدار کند.

تولید نفت عراق در آوریل حدود ۴۵۷ میلیون بشکه در روز بود که طبق برآورد پلانس، حدود ۶۰ هزار بشکه در روز بالاتر از سهمیه اختصاص یافته از سوی اوپک بود. تحت توافق کاهش تولید اوپک، عراق باید تولید خود را ۱۴۰ هزار بشکه در روز نسبت به سطح تولید اکتبر سال ۲۰۱۸ کاهش دهد و ۴۵۱۲ میلیون بشکه در روز نفت تولید کند.

بر اساس گزارش جداگانه دیگری که از سوی روتترز منتشر شد، ثامر غضبان، وزیر نفت عراق درباره همکاری مشترک و سرمایه‌گذاری احتمالی در بخش‌های نفت، گاز و برق با سعد الکعبی همتای قبشی خود گفت‌وگو کرد، وی که به دو حوزه کرده بود با شیخ تمیم بن حمد الدانئ، امیر قطر نیز دیدار کرد. شرکت دولتی قطر پترولیوم که ریاست آن را الکعبی در دست دارد، خواهان مشارکت در پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها برای توسعه بخش‌های نفت و گاز عراق است.

سه‌شنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۸، اول‌رمضان ۱۴۴۰ م ه ۲۰۱۹، سال‌شانزدهم، شماره ۴۳۶۰

گزارش

ظرفیت استراتژیک مهم‌ترین آبراه نفتی جهان

دست بالای ایران در تنگه هرمز

اُردیه‌علم‌جمیلی

موقعیت ژئوپولیتیک به خصوص مسیرهای آبی یکی از مهم‌ترین فاکتورهای اثرگذاری یک کشور، بر قدرت‌های جهانی است. از زمان کشف نفت، مسیرهای آبی بهترین راه حمل‌ونقل به نقاط مختلف جهان بودند چرا که راه‌های دیگر مانند خط لوله، علاوه بر هزینه، محدودیت‌های فیزیکی نیز برای انتقال نفت داشتند. مطابق گزارش آژانس بین‌المللی انرژی در سال ۲۰۱۸ به طور متوسط روزانه ۹۹٫۲ میلیون بشکه نفت عرضه می‌شود که سهم ۸ گذرگاه استراتژیک حمل و نقل دریایی روزانه ۵۸ میلیون بشکه است.

به گواه آمارهای آژانس بین‌المللی انرژی در ماه مه سال گذشته میزان صادرات نفت خام از این تنگه ۱۳ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه تخمین زده شد. البته این میزان تا پیش از توافق کاهش تولید اوپک روزانه بیش از ۱۷٫۵ میلیون بشکه نفت بود.

با اعلام پایان معافیت‌های نفتی و کاهش صادرات نفت ایران، بی‌ثباتی‌هایی در بازارهای نفتی رخ داده که بهای نفت را در روزهایی افزایش داد. بسته شدن تنگه هرمز می‌تواند تلاطم‌های بیشتری را در بازار انرژی ایجاد کند. هر چند اگر به مر حله عمل نرسد. تنگه هرمز بر اساس حقوق بین‌المللی دریاها یا کنوانسیون ۱۹۸۲ سازمان ملل یک تنگه بین‌المللی است. بر اساس همین کنوانسیون که به امضای ایران نیز رسیده، هیچ کشوری به خصوص کشورهای هم‌مرز با این تنگه، نمی‌توانند آزادی تجاری در منطقه را تعدیل یا تعلیق کنند.

قوانین سازمان‌های بین‌الملل عامل قانون‌مندی در استفاده از آبرها و تنگه‌های بین‌المللی و نیز عامل قانون مند شدن و به حداقل رساندن تنش‌ها است. این قواعد زمینه به وجود آمدن تنش بین کشورهای را از بین می‌برد یا به حداقل می‌رساند. بنابراین اگر کشورها بخواهند در تنگه‌ها و آبره‌های بین‌المللی پیشرویی کنند یا برخلاف قواعد سازمان‌های بین‌المللی از تنگه‌ها استفاده کنند، تنش‌ها افزایش می‌یابد. بااین‌وجود نقش ایران در ایجاد امنیت در تنگه هرمز یکی از ابزارهای قدرتمند در اختیار ایران است که می‌تواند تهدیدهای کاهش فروش نفت ایران را کم کند و ابزاری بازدارنده در برابر دشمنی‌های امریکا و متحانش در بازار نفت باشد.

چقدر نفت و به کجای می‌رود؟

تنگه هرمز تا قبل از توافق اوپک برای کاهش تولید با

انتقال روزانه بیش از ۱۸ میلیون بشکه نفت توسط ۱۲ نفتکش، اولین تنگه ترانزیتی نفتی جهان است که نفت شامل محموله‌های ایران، عربستان سعودی، عراق، امارات عربی متحده و کویت است. تنگه مالاکا از این حیث با عبور ۱۶ میلیون بشکه در روز در مقام دوم قرار دارد. دماغه آمبدینک، کانال سوئز، باب المندب، تنگه دامنارک، تنگه بسفر و کانال پاناما هم گذرگاه عبور ۲۴٫۶ میلیون بشکه نفت در روز هستند. ۸۸ درصد نفت عربستان، ۹۸ درصد نفت عراق، ۹۹ درصد نفت امارات و صد در صد نفت ایران، کویت و قطر از این تنگه عبور می‌کند.

با وجود نوسانات در تولید نفت توسط کشورهای

حاشیه خلیج فارس اما طبق پیش‌بینی‌های آژانس بین‌المللی انرژی تا پایان سال ۲۰۲۰ صادرات نفت از این مسیر دریایی به ۳۰ تا ۳۴ میلیون بشکه نفت در روز می‌رسد. ژاپن بزرگ‌ترین خریدار نفت‌های عبوری از تنگه هرمز است. بعد از آن کره جنوبی و هند در جایگاه بعدی قرار دارند.

خط لوله، جایگزین نفتکش‌ها

آب‌های خلیج فارس مانند منطقه خاورمیانه روزهای پرفراز و نشیبی را بعد از کشف نفت تجربه کرده‌اند. کشورهایی که از طریق تنگه هرمز به انتقال نفت اقدام می‌کردند، چند سالی است که به راه‌های جایگزین روی آورده‌اند.

عربستان سه خط لوله انتقال نفت دارد که مهم‌ترین آن، خط لوله شروق به غرب یا «پترولین» است که به دریای سرخ راه داد. این خط لوله ظرفیت انتقال نفت تا ۳ میلیون بشکه در روز را دارد اما آموکو تصمیم داشت تا پایان سال گذشته میلادی این ظرفیت را به ۷ میلیون بشکه برساند که طبق آخرین آمار ظرفیت این خط لوله به ۶٫۶ میلیون بشکه نفت در روز رسیده است.

خط لوله دیگر عربستان که به موازات «پترولین» وجود دارد، در واقع غنیمتی است که از زمان صدام به این کشور رسیده است. در جریان جنگ تحمیلی، صدام برای انتقال نفتش به دریای سرخ این خط لوله را احداث کرد. هر چند عربستان در سال ۲۰۰۱ به سازمان ملل اعلام کرد که بخشی از این خط لوله که از این کشور می‌گذرد را تصاحب کرده‌است، بعد از تشدید تحریم علیه ایران در سال ۱۳۹۱ عربستان مدعی شد که خط لوله مذکور را به منظور تعریف جایگزینی برای صادرات نفت از تنگه هرمز بازسازی کرده‌است. عربستان در مرحله آزمایشی ۱۶۵ میلیون بشکه نفت از طریق این خط لوله منتقل

کرده‌است.

عربستان خط لوله دیگری نیز دارد که تا بندر حیفا در فلسطین پیش از تاسیس رژیم صهیونیستی تداوم یافت اما بعد از جنگ کشورهای عربی و اسرائیل استفاده از آن متوقف شد. با وجود دو خط لوله فعال، عربستان می‌تواند در فاز آزمایشی بیش از ۸ میلیون بشکه نفت بدون استفاده از نفتکش و تنگه هرمز صادر کند.

خط لوله امارات میدان‌های نفتی بندر حیشان را به بندر فجیره در دریا عمان متصل می‌کند. این خط لوله تا ۵ میلیون بشکه نفت در روز ظرفیت دارد. با وجود تهدیدهای اخیر و به خاطر اه افغان امنیت خلیج فارس، امارات در صدد است ظرفیت این خط لوله را به ۸ میلیون بشکه در روز برساند. در حال حاضر امارات می‌تواند ۵ میلیون بشکه نفت بدون عبور از تنگه هرمز، صادر کند.

دیگر کشور صادرکننده نفت از طریق تنگه هرمز، عراق است. در صورت بسته شدن تنگه هرمز، عراق از روش خط لوله نقش را منتقل می‌کند. تنها خط لوله نفت صادراتی این کشور خط لوله کرکوک که در ترکیه در داخل خاک اقلیم کردستان است که در سال ۲۰۱۳ ساخته شده است. این خط لوله ظرفیت انتقال نفت را روزی یک میلیون بشکه را دارد. از کشورهای حاشیه خلیج فارس، تنها کویت است که تنها از طریق تنگه هرمز می‌تواند نفت صادر کند. اگر این تنگه بسته شود، صادرات کویت که روزی ۲ میلیون بشکه است، متوقف می‌شود و این موضوع یک خطر حقیقی برای این کشور است.

واکش کشورها به احتمال بسته شدن تنگه هرمز

کویت که تنها از طریق تنگه هرمز می‌تواند نفتش را صادر کند، در خصوص احتمال بسته شدن این تنگه ابراز نگرانی کرد. به گزارش رویترز، خبرگزاری کویت گزارش داده‌است که خالد جارالله، معاون وزیر امور خارجه کویت اظهار کرده‌است که کویت نگرانی‌هایی درباره تهدید بسته شدن تنگه هرمز از سوی ایران دارد و گفت: ما خواهان تأمین امنیت تنگه هرمز هستیم و امنیت این تنگه نیز توسط کشور ما برقرار می‌شود.

او افزود: کشتی‌های کشور ما نیز همچون دیگر کشورها در حال عبور از این تنگه هستند اما اگر قرار باشد کسی اقدامات نامطلوبی مانند قطع ما آن با خورد خواهیم کرد. همچنین اگر نفت ما از این تنگه عبور نکند حتماً نفت دیگر کشورها نیز از این تنگه عبور نخواهد کرد. البته ما قصد بستن تنگه هرمز را

نداریم مگر اینکه اقدامات دشمنان به جایی برسد که مجبور بشویم و چاره‌ای جز این وجود نداشته باشد.

تهدید به بستن تنگه هرمز یک روش قدیمی است.

زمان راه‌های صادرات نفت ایران به کشورهای دیگر با مخاطره مواجهه‌شده، ایران به کشورهای تحریم‌کننده یادآوری می‌کند که همچنان می‌تواند با تهدید به بستن تنگه هرمز با قیمت‌های نفت بازی کند.

اما در تمام این سال‌ها ایران نیز مانند سایر کشورهای حاشیه خلیج فارس، به دنبال راهی مطمئن‌تر برای صادرات نفت بوده‌است. یکی از راه‌ها، انتقال پایانه ترانزیتی صادرات نفت از جزیره خارک به دریای عمان است. مرکز نقل صادرات نفتی ایران جزایر خارک و لاوان است. به طوری که وظیفه صادرات امارات به درصد نفت ایران را بر عهده دارند. روحانی، رئیس‌جمهوری سال گذشته اعلام کرده بود که یکی از کارهای اصلی در حوزه انرژی ایجاد زیرساخت صادرات نفت در دریای عمان و دور از خلیج فارس است.

این پایگاه جدید که در بندر جاسک قرار دارد طبق پیش‌بینی‌های فرا است تا سال ۲۰۲۵ به بهره‌برداری برسد اما با وضعیت کنونی و اعمال شدیدترین تحریم‌ها، به نظر می‌رسد ایران قصد دارد آن را زودتر آماده بهره‌برداری کند. پیش‌بینی می‌شود دو فاز این پایانه ترانزیتی تا ۴۰ میلیون بشکه نفت ذخیره‌سازی کند. سفر اخیر وزیر نفت به مسقط، پایتخت عمان نیز برای بررسی پروژه‌های انرژی بوده‌است. گفته می‌شود امکان صادرات گاز به عمان، یکی از محورهای مورد بحث میان ایران و عمان است.

پیامدهای بسته شدن تنگه هرمز

به‌نظر می‌رسد یکی از پیامدهای بسته‌شدن تنگه هرمز، احتمال برخورد قانونی کشورهای مشترک‌المنافع در این تنگه باشد. افزایش قیمت نفت تا ۳۰۰ دلار یکی از پیامدهای مسدود شدن تنگه هرمز است. روزنامه «الرای» چاپ کویت در گزارشی از این تخمین قیمت نفت بعد از عملی شدن تهدید ایران نوشت. پیامد دیگر این امر، افزایش بار روانی بر بازار نفت است. این اقدام علاوه بر نوسان قیمت‌ها، می‌تواند تنش‌های سیاسی را افزایش دهد. تنش‌های سیاسی در منطقه‌ای که دو کشور یمن و عراق درگیر جنگ قدرت هستند، معادلات قدرت را در این منطقه بیش از پیش پیچیده می‌کند. مجموعه‌ای از اقدامات می‌تواند ظرفیت‌های استراتژیک تنگه هرمز را برای ایران و فروش نفت ایران نشان دهد.

قدرتمند برای ماجراجویی‌های دیگر کشورها دار. از همین زاویه‌است که اظهارات اخیر مقامات دولتی و نظامی در ایران رابطه نه‌تنها مثبت، که حتی برای موثر کردن تحرکات دیپلماتیک ضروری است. کسی با یک کشور ضعیف و بی‌اثر وارد معامله نمی‌شود. پس ایران باید قبل از وقوع هر اتفاقی اقدام دیدگرن این امر، افزایش قیمت دهد. تنش‌های سیاسی فراوان است، بر خدر کردن کشورهای حاشیه‌ای خلیج فارس از همراهی با آشوب‌طلبان منطقه‌ای گام اول دیپلماسی هشداردی ایران در منطقه است، باید منتظر ماند دید آیا حاکمان منطقه‌ای همچنان به دنبال رویارویی با قدرت اول منطقه هستند یا با نصیحت‌ناصحان دوراندیش به خط صلاح بازمی‌گردند.

اقتصاد

eghtesad@etemadnewspaper.ir

اقتصاد

اقتصاد

عقدورقم

کاهش ۲۳ درصدی

تولید گوشت قرمز

در فصل زمستان سال گذشته تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی با کاهش ۲۳ درصدی به ۸۱٫۵ هزار تن رسیده‌است. این در حالی‌است که گوشت گاو و گوساله با ۱٫۴۷ هزار تن ۵۷٫۹ درصد از کل وزن گوشت قرمز تولید شده را به خود اختصاص داده‌است. همچنین گوسفند و بره با ۲۶٫۴ هزار تن، بز و بزغاله با ۵۸ هزار تن و سایر انواع دام‌ها با ۲٫۱ هزار تن به ترتیب ۲۲٫۴ درصد، ۷٫۲ درصد و ۲٫۶ درصد از کل وزن گوشت قرمز تولید شده را به خود اختصاص داده‌اند.مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های کشور در زمستان سال ۱۳۹۷ با عملکردفصل مشابه سال ۱۳۹۶ نشان‌دهنده کاهش ۲۳ درصدی مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی است. اما آمار این راهم نشان می‌دهد که تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌ها در اسفند ماه نسبت به به‌یمن همین سال بیش از ۱۸ درصدافزایش داشته‌است. کاهش مقدار تولید گوشت نسبت به فصل مشابه سال قبل برای گوسفند و بره ۲۴ درصد، برای بز و بزغاله ۱۶ درصد، برای گاو و گوساله ۱۵ درصد، برای گاو میش و بچه گاو میش ۱۴ درصد و برای شتر و بچه شتر ۴۹ درصد بوده‌است.

۱۷۷۵ هزار تومان

هزینه متوسط هر سفر

در بهار سال قبل بیش از ۱۷ میلیون خانوار ایرانی حداقل یک سفر داشته‌اند که به‌طور متوسط برای هر سفر حدود ۷۷۵ هزار تومان هزینه شده‌است. نتایج آمارگیری مرکز آمار از جریان سفرهای بهاری در سال گذشته نشان می‌دهد که تعداد سفرها نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن ۱٫۱ درصد افزایش داشته‌است. همچنین خانوارها به‌طور متوسط برای هر سفر ۷۷۵ هزار تومان هزینه کرده‌اند که نسبت به هزینه‌های سفر هر خانوار در بهار ۱۳۹۶ حدود ۶٫۷ درصدافزایش یافته‌است. همچنین تعداد کل سفرها حدود۱۱۳ میلیون سفر بوده که نسبت به بهار ۱۳۹۶، ۹۳٫۰ درصدافزایش یافته‌است. تعداد سفرهای داخلی حدود ۱۱۲ میلیون و ۲۰ هزار سفر اعلام‌شده که نسبت به سال قبل از آن ۹٫۴ درصدافزایش داشته‌است. تعداد سفرهای خارجی بیش از ۶۶٫۵ هزار سفر بوده که نسبت به فصل بهار سال قبل از آن ۱۲٫۷ درصد کاهش داشت. از سوی دیگر متوسط هزینه هر سفر داخلی برای یک نفر بیش از ۱۰۰ هزار تومان بوده که نسبت به بهار ۱۳۹۶، ۰٫۶ درصدافزایش داشته‌است. به‌طور متوسط سفرهای داخلی باقامت شبانه برای یک نفر حدود ۱۷۰ هزار تومان و سفرهای داخلی بدون اقامت شبانه برای یک نفر حدود ۵۰ هزار تومان هزینه شده‌است. با وجود کاهش تعداد سفرهای خارجی متوسط هزینه هر سفر خارجی برای یک نفر در بهار ۱۳۹۷ حدود ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بوده که نسبت به بهار ۱۳۹۶، ۱۰٫۷ درصدافزایش داشته‌است. در مجموع متوسط هزینه هر سفر داخلی (با اقامت وبدون اقامت) و خارجی در بهار ۱۳۹۷ بیش از ۱۱۷ هزار تومان بود که کاهش ۱٫۳ درصدی نسبت به بهار سال ۱۳۹۶ داشته‌است.

۵۰هزار تومان

قیمت اوراق تسهیلات مسکن

در حالی که دو هفته‌ای از باقی ماندن قیمت اوراق تسهیلات مسکن در کانال ۴۰ هزار تومانی گذرد در معاملات دیروز تعدادی از نمادهای معاملاتی به کانال ۵۰ هزار تومان بازگشته‌اند. وزارت راه و شهرسازی و بانک عامل بخش مسکن در روزهای اخیر از بسته رتوق بخش مسکن رونمایی کرده‌اند و احتمال افزایش سقف تسهیلات ساخت مسکن که قبلاً انتقال به خریدار باشد طی روزهای هفته‌های آینده وجود دارد. ازارژان ترین نماد معاملاتی اوراق تسهیلات مسکن در معاملات دیروز به نماد ۹۴۸۱۶ (اوراق تسهیلات مسکن صادره در خرداد ۹۶) تعلق داشت که به دلیل آنکه تنها کمترین یک ماه از تاریخ اعتبار آن باقی مانده‌است، این برگه‌ها به ارزش ۴۵ هزار و ۲۴۴ تومان به فروش رسیدند و وجود آنکه قیمت اوراق تسهیلات مسکن در تعدادی از نمادهای معاملاتی او رقم ۵۰ هزار تومان به فروش رسید در تعدادی از نمادها نیز بارخ ۴۷ تا۴۳۴ هزار تومان به فروش رفت. اما تابلوی فروش بر بخش معاملات اوراق تسهیلات مسکن، امروز سبزنگین بود که نشان‌دهنده افزایش بسیار اندک قیمت این برگه‌هاست. بیشترین تعداد اوراقی که در بازار عرضه شد، اوراق تسهیلات مسکن صادره در فروردین ۹۸ با نماد ۹۸۰۱ بود که ۲۴ هزار برگ به تسهیلات مسکن در اختیار خریداران قرار گرفت. در نماد معاملاتی ۹۷۱۲ (اوراق تسهیلات مسکن صادره در اسفند ۹۷) نیز ۱۱ هزار برگ که عرضه شد، این در حالی‌است که هفته گذشته روزانه بین ۴۰ تا ۵۰ هزار برگ از نماد معاملاتی تسه ۹۸۰۱ بازار عرضه می‌شد.

۱۴۷۰۰ تومان

قیمت دلار

در جریان معاملات دوشنبه ۱۶ اردیبهشت ۹۸ صرفی‌های بانکی، قیمت هر دلار امریکا با کاهش نسبت به دیروز به ۱۴۷۰۰ تومان رسید. همچنین هر یورو برای خرید ۱۶۶۰۰ تومان و برای فروش ۱۶۰۷۰۰ تومان است. لازم به یادآوری است این نرخ‌ها مربوط به مبادلات اسکناس است و نرخ حواله را شامل نمی‌شود.

۶ درصد

سقوط سهام چین

در معاملات روز دوشنبه پس از اینکه تر امپ به‌طور غیرمنتظره‌ای با تهدید تعرفه‌ای خود فشاها بر چین را افزایش داد، بازارهای مالی جهان سقوط کردند. بازارهای سهام که به‌طور گسترده انتظار داشتند امریکا و چین به زودی توافق تجاری خود را امضا کنند پس از این تهدیدات بر کردند دید روبرو شدن آینده مذاکرات به شدت سقوط کرد و نسبت به خرید ۳۰۷ گسترده‌ترین شاخص سهام آسیا اقیانوسیه در خارج از ژاپن ۱٫۹ درصد سقوط کرد. نیکی ژاپن ۰٫۲۲ درصد افت کرد. سهام چین بیش از ۶ درصد سقوط کرد و شاخص هانگ‌سنگ هنگ‌کنگ ۱٫۹ هم ۲۱٫۹ درصد از ارزش خود را از دست داد. شاخص سهام استرالیا ۰٫۸ درصد و کومیسی کره جنوبی ۰٫۷۴ درصد گرفتند.